

Jacobi Alvarez de Paz Opera

De Exterminatione Mali, Et Promotioне boni - Libri quinque

Álvarez de Paz, Jacobo

Lvgdvni, 1613

De documentis generalibus ad mortificationem. Cap. 17.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77843](#)

austeriorem ægiotorum custodis. Denique cordis ariditatem & in oratione desolationem ægeritatem sustines, & ea à religionis & cultus Dei actibus impediri conquereris. Non miror si hoc sentias. Quis enira tuam absentiam, ò suauissime animarum sponsa, non sentiat? Quis sine lacrymis atque singultibus te fugisse & abscessisse sustineat? Sed hæc Domini abscessio, modò culpa tua vacet, & frater, si non hilariter, at patienti & resignato animo sustinenda est, qua sepe solam sensibilem consolationem perdis, amabilem vero eius præsentiam non amitis. Marice Magdalene Dominus præsens aderat, & illa tantæ dignationis ignara illum absentem defebat. Ipse alloquebatur eam: at illa ipsius alloquio se priuatam esse lugebat. Audit eum dicentem: Mulier quid ploras? Quem queris? Et adhuc in luctu persistit, & singultus doloris ingeminat. Ita sepe, ò anima, quamvis arida & desolata, Deum præfitem habes, sed non agnoscis: audis, sed non intelligis, & salutem tuam sublimiori modo operantem, quasi tuæ salutis obliuiosum, incusas. At aridus non amo? Si amas. Et amor deuotionis si est dulcior, fortassis amor desolationis est verior illæ suauior, sed iste robustior: ille nos pascit, & iste non semel Domino magis placet. Denique perpetua consolatio non huius temporis est, sed ævi futuri. In hoc namque tempore, desolatione, & consolatione; aduersitate & prosperitate perficimur: De manè vsque ad vesperam finies me,] inquit iustus Ezechias, id est, consummabis me. Non in solo manè, ait Bernardus, visitationis, aut tantum in vespere tentationis, sed in vtroque simul erit perfectio mea. Stultus ergo qui tantum sperabam vsque ad manè, cum David dicat: A custodia matutina vsque ad noctem speret Israel in Domino.] Hæc omnia dicta sunt, ne nos infelixes putemus, cum à Domino probamur, cum mortificamur, cum affligimur, qui dum iudicamur, à Domino corripimur, vt non cum hoc mundo damnemur. Qui igitur huic usque nos ipsos cohibimus, & sensus nostrorum, & affectus, voluntatesque compressimus, ad hoc genus mortificationis sublimius ascendamus, ut aduersa nobis illata patienter & hilariter toleremus.

De documentis generalibus ad Mortificationem.

CAPUT XVII.

 MNIA quæ ad singulas virium nostrorum mortifications spectant, iam explicata sunt, restat ut documenta generalia traçtemus, quæ huic studio viræ spiritualis præcipuo subseruant. Licet enim in quaue mortificatione media specialia ad eam exèrcendam docuerimus, nunc si documenta, quæ generaliter omni mortificationi profint, assignemus, nos operæ pretium facturos putamus.

Si ergo, ô iuste, cupis temeripsum viriliter cohære, mortificationem tuam ad finem debitum semper referre memento. Finis autem eius est perfectio viræ, puritas mentis, mandatorum obseruatione, & uniuersitatum acquisitione virtutum. Huius primi documenti nouissima est tum veritas, tum necessitas: iulque Beatisimus Arsenius, Eremitarum decus & manifestus assessor, qui in quadam grauissima oratione ad monachos habita, sic ait: Fratres & Patres, omnem rem, quam quis aggreditur, præcedit causa aliqua &

A scopus, propter quem agitur. Causam vero, cur nos ex mundo fugerimus, nullam aliam dixerimus, nisi ut purgemos animam, & quæ eam consequitur, salutem adipiscamus. Statuendum est ergo nobis, vt nos purgemos pro viribus, & maximè interiorem hominem, ubi & maius est bellum & victoria difficultior. Multi enim sunt, qui, quod attinet ad carnis pollutionem & peccati operationem, magnam offendunt continentiam, & vii sunt ieiunis & aliis afflictionibus. De pollutione autem cogitationis & perfecta purgatione nihil omnino cogitauerunt, etiam si præceptum, non de purgatione solum carnis pollutionis, sed etiam spiritus. Quin etiam multis quidem cura suis, ut fugerent fornicationem aliasque voluptates: ut autem vita occultior, nempe inuidiam, gloriæ cupiditatem, nimiam de se persuasionem, pecuniarum amorem, & quæ est omnium pessima, superbiā; ut has, inquam, effugerent perturbationes, pauci admodum curarent. Ea ratione hi dimidiā habent purgationem; vel potius maiori & præstantiori parte manent impurgati, suntque veluti statuæ, quæ sepe quidem extrinsecus auro, vel arie resurgent, interna autem plena sunt immunditia & quauis alia vilissima materia. Ab his ergo non manifestis vitis nos vel maxime studeamus expurgare.] Hæc tenus ille.

Ita manus & vites tuas ad mortificationem excere, ut nunquam de tuis laboribus & asperitatibus corporis, sed de Domino te ad illas excitante, & oblationem suam te ad virtutem proueliente confidas. Ut enim inquit Ricardus optimè: Quantum fideles de se dissidunt, tantum in diuinæ spesi adiutorio confidunt, & quantum de se infirmantur, tantum fortes sunt & potentes in Deo. Sicut enim quod seminatur, non vivit, nisi prius morietur: ita perficere volens non roboratur, nisi prius in se infirmetur, & ex hoc humilietur: nec in Deo proficit, si non prius in se deficit, & defectum suum cognoscit. Impossibile est igitur, quempiam de seipso triumphare posse, donec experimento didicerit, propria le virtute obtinere non posse triumphum. Itaque infirmitatem cognoscitibus, & per hoc se humiliabitibus, & in se non confidentibus, robur præbet Christus, ut carnaliter esse fortes desinant, & spiritu liter conualecant. Ita dum de se desperant, & in Christo sperant, mutant fortitudinem, & afflument pennas ut aquile, atque volant.] Hæc ille. De te igitur ipso desperandum est, qui fragilis & infirmus, quacunque oborta contradictione decideris, & in Domino confidendum, qui sperantes in se nunquam sine abundanti auxilio derelinquist.

Quamcumque mortificationem exerceas, eam æternō Patri in unione offeras passionem ac laborum Iesu Christi, Domini nostri ac virginis Filii sui, ut ex hac actuali intentione & unione, maius meritum & maiores vites ad mentem ordinandam accipiant. Nam & pater ipsum dedit caput super omnem Ecclesiam, quæ est corpus ipsius & plenitudo eius,] ut sicut membra unita capitum omnium ab eo & vitam habent, ita & nos membra Christi in unione meritorum ipsius vitam gratia & gloria meritum accipiamus. Anna mater Samuelis volens suum votum implete, & filium suum iam ablactatum offere Domino, adduxit eum secum postquam ablactauerat, in vitulis tribus, & tribus modiis farinæ, & amphora vini, & adduxit eum ad dominum Domini in Silo. Talis sit nostræ mortificationis oblatio: Offeramus Domino filium ablactatum, id est, opus abnegationis ab omni mundi huius delectatione separatum: & offeramus illud cum modiis farinæ & amphora vini, hoc est in unione sacrificij Christi, quod de seipso patri in cruce obtulit, &

Ricard. in
Cat. c. 21.

Ephes. 1.
22.

1. Reg. 2.
24.

B b 2 panis

panis & vini speciebus, sub quibus ipse Christus verè latet, expressit. Offeramus, inquam, illud in virtutis tribus, quibus Salvatoris nostri diuinitas, anima & caro signantur, ut ex vnione ad hunc Salvatorem gratiis admittatur, & ampliorem nobis deferat salutem. Si enim homines cum optima parte vituli aut atietis, quam ad comedendum accipiunt, non degnificantur vilissimum quoddam additamentum admittere, cur Dominus cum infinitis, & pretiosissimis meritis filij sui exile opus nostrum, illis adiunctum non admittat?

Non simul omnia mortificationis studia suscipias, sed à minoribus & facilioribus incipe, & ex illis ad maiora ac difficiliora progredere. Quod non solum de omnium mortificationum genere accipiendum est, sed etiam in quaquis speciali mortificatione seruandum; vt scilicet cùm te abnegare & cohibere discis, minora in opere ipso prius ad opus veniat, & ea quæ maioris sunt momenti, præcedant. Ricardus Victorinus sapienter hoc docet, sic scribens: Qui molliter & dissolute vivendo, inimico contra se vires præbuit; versa vice, vt contra hunc roboretur, & illi resistat, à minimis incipiat, & frequenter in talibus præualere conetur, quatenus vñ vincendo roboretur, & de minorum victoria ad maiora vincéda paulatim conualefacat.] Hæc ergo minora nequam cōtemnenda sunt, non tantum quia Deo grata, non tantum quia præmio digna, (vt suprà dictum est) sed etiam quia paulatim cor nostrum emolliunt, & parant ad maiores abnegationes sustinendas, & dum his minoribus occupamus, ad ferendum abnegationis onus assuefcimus.

Hæc etiam sunt media, quæ maximè ad mortificationem adiuuant. Primo, si ea bona mortificationis mediteris, quæ sunt in prima huius tractationis parte descripta. Quis enim propter tam præstantissima bona, non labores atque pressuras libenter sustineat? Secundo, si Christi Salvatoris vitam intentè consideres, & te discipulum, seruum, & militem eius aduertas: nam valde stultum est, discipulum minimè doctrinam præceptoris amplecti, seruum sui domini vestigia non sequi, & militem pugnantem & occumbentem in cruce ducis, segnem & inertem otari. Tertio, si omnium sanctorum historias, tum martyrum, tum confessorum, non ad curiositatem, sed ad imitationem euolvas, quorum vita (quæ non fuit, nisi perpetua quædam & continens abnegatio) nihil aliud te docebit, ad nihil aliud accendet, nisi ad omnia carnis oblectamenta responda & plenam de te viatoriam comparandam. Quartò, si mundanorum vitam oculis mentis obicias: hi namque, ob perituras diuitias, ob honores inanes, ob impurissimas voluptates, mirum est quanta faciant, & quanta patientia: quid ergo æquum est, te ob veram virtutem facere, quæ per se in immensum maius bonum est, & ad eterna bona aditum parat? Ecce agricola expectat præciosum fructum terra, patienter ferens, donec accipiat temporaneum & fetorinum. Patiens igitur esto & tu, & confirma cor tuum, quoniam aduentus Domini appropinquauit.] Quinto, si Christum in quounque, quod aggrederis, te videnter, & consideranter, & tuis laboribus præmia decernentem contempleris. Quis enim, vt ait Cyprianus, non libenter & promptè calicem salutis accipiat? Quis non appetat gaudibundus & lætus, in quo & aliquid & ipse Dominus suo retribuat? Quis non præiosam in conspectu Domini mortem fortiter & constanter exci-

piat? Placitus eius oculis, qui nos in congressione nominis sui desuper spectat, volentes comprobant, adiuvat dimicantes, vincentes coronat, retributione bonitatis ac pietatis paternæ remunerans in nobis, quicquid ipse præstis, & honorans, quod ipse perfecit?

Tandem ad mortificationem complectendam maximè conferat, scire eam non esse tristem, non amaram, non turbulentam, sed lætam, sed dulcem, sed tranquillam, licet primo aspectu alia esse videatur. Ita enim Dominus, qui mitis est erga suos, panem hunc iustorum quotidianum condit, vt ore manus & in opus assumptus, dulcissimam sapiat quam mundi deliciae. Et sicut Elieus missa farina in ollam colocynthidarum, quæ amarissima erant, eam dulcem fecit, & omnem amaritudinem depulit: ita Christus nescio quid in studium mortificationis iniicit, quo illud dulcissimum & suauissimum facit. Ad quod optimum est illud Bernardi, qui loquens de verbis amarorii Beati Andreae, quibus crucem sibi dilectissimam declarabat, hæc ait: Dum enim noctis huius vigilias celebrantes, in verbis tantæ exultationis cantando delectaremur, putas, non fuit in nobis, qui secum cogitaret & dicaret: Quid sibi vult hoc, aut unde tam noua letitia? Certe & crux preciosissima est, & crux amari potest, & crux habet exultationem. Ita est, fratres mei. Si fuerit qui colligat semper lignum crucis, vitam germinat, fructificat in cunctitudinem, oleum letitiae stillat, balsamum sudat spiritualium charismatum. Non est sylvestris arbor, lignum vita est apprehendentibus eam. Arbor fructifera, arbor salutifera est: alioquin quomodo dominicam occuparet terram? Illam dico pretiosissimam glebam, cui clauorum est infixa radicibus. Si non esset hæc pretiosior cunctis, fructuosis vniuersis, nunquam illo plantatur in horto, nec illam permetteretur vineam occupare. Deinde quid mirum si cruci suavitatem dedit, qui dedit & igni? Aut quomodo crux iudicatur insipida, vbi dulce sapit & flamma? Quid enim sapiebat Laurentio ignis, cum irrideret carnales, indicem subflannaret? Hactenus ille. Vnde si doloris & tristitiae timor à mortificatione nos retrahit, iam non est, cur illam fugimus, quam alacrem & exultationis plenam inuenimus ipsa hora, qua illam fuerimus amplexi. Quo magis gustatur, magis dulcescit; quo antidius comeditur, meliore saporem ingerit, & quo frequentius assument, maiorem voluptatem ex ea, amans Deum animus caput.

De discretione in mortificatione seruanda.

CAPUT XVIII.

RO STR EM V M quod de mortificatione dicimus, illud est, vt sit semper diuinæ sapientiæ luce gubernata & discretione sale condita. Neque enim placebit Domino sacrificium nostrum, quod hoc mylico sale caruerit, & indiscretio stulta dictauerit. Ideoque in Leuitico scriptum est: Quicquid obtuleris sacrificij, sale condies, nec auferes sal scederis Dei tui de sacrificio tuo. In omnibus oblatione tua offeres sal. Et Dominus in Marco eandem legem adducens, ait: Et omnis victimæ sale saluetur. Insula namque, & ideo ingratæ est Domino nostrorum obsequiorum oblatio, nisi illi discretionis sal apponamus, quod omnē insuauitatem defectus ex-cessus

Ricar. in
Cate. c. 21.

Iacob. 5.
7.8.

Cyprian.
epist. 77.
ad Nemeianum.

4. Reg. 4.
41.

Bern. ser.
I. de S.
Andrea.

Lexit. 2.
13.

Marc. 9.
49.